

Επιπτώσεις της θέσπισης Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής στις εισαγωγικές εξετάσεις για τα ΑΕΙ

Το νομοσχέδιο του υπουργείου Παιδείας¹ προβλέπει τη θέσπιση **Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής** για την εισαγωγή των υποψηφίων στα ΑΕΙ (άρθρα 5 έως 11).

Σύμφωνα με τη διάταξη:

- κάθε πανεπιστημιακό τμήμα θέτει μια **«δική»** του βάση
- η Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής είναι το **ποσοστό του μέσου όρου των επιδόσεων** όλων των υποψηφίων στα 4 εξεταζόμενα μαθήματα του κάθε πεδίου
- το **ΥΠΑΙΘ καθορίζει το εύρος για το ποσοστό** του μέσου όρου, μέσα στο οποίο θα μπορεί να κινηθεί η επιλογή του κάθε τμήματος (πχ: 80% έως 120%)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Εάν ο μέσος όρος ενός επιστημονικού πεδίου είναι **11/20** και το τμήμα διαλέξει για βάση το **90%** του μέσου όρου, η βάση για το συγκεκριμένο τμήμα θα είναι **9,9/20**

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η εφαρμογή της **Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής** υπολογίζεται πως θα οδηγήσει σε **μείωση των εισακτέων** τουλάχιστον κατά **23%** σε σχέση με το 2020

¹ Εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αναβάθμιση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος & άλλες διατάξεις

Εισαγωγή

Η κυβέρνηση της ΝΔ, από την αρχή της θητείας της, είχε δηλώσει πως θα επαναφέρει τη «βάση του 10» με πρόσχημα τη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών στα πανεπιστήμια. Ωστόσο, το εν λόγω επιχείρημα είναι έωλο. **Η βελτίωση των επιδόσεων στις πανελλαδικές εξετάσεις δε θα επιτευχθεί με έναν βαθμολογικό «κόφτη»**, αλλά με ουσιαστικές αλλαγές στο Λύκειο.

Άλλωστε, οι επιδόσεις αυτές δεν αποτελούν ασφαλή δείκτη «ποιότητας» και κριτικής σκέψης. Οι επιδόσεις αυτές δηλώνουν τις άπειρες ώρες που οι μαθητές βασανίζονται να αποστηθίσουν, όπως και την επένδυση δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ στην παράπαιδεία.

Η κυβέρνηση συνειδητοποίησε πως δεν μπορεί να αναλάβει το **πολιτικό κόστος** της θεσμοθέτησης της «βάση του 10» και για το λόγο αυτό προτείνει ένα πολύπλοκο και γραφειοκρατικά δυσκίνητο σύστημα που **φαντάζει αντικειμενικό**.

Όμως επιφέρει μια σειρά από αρνητικές συνέπειες και επιφυλάσσει καταστροφικά αποτελέσματα για τους υποψήφιους και τα πανεπιστήμια, ενώ ναρκοθετεί τις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας.

Σύμφωνα με το προτεινόμενο σύστημα, κάθε πανεπιστημιακό τμήμα θα θέτει ως βάση (Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής) **ένα ποσοστό επί της μέσης επίδοσης όλων των υποψηφίων σε όλα τα μαθήματα του πεδίου που εξετάζονται οι μαθητές**. Το ποσοστό αυτό θα κυμαίνεται από το 80% έως το 120% επί της μέσης επίδοσης όλων των υποψηφίων, σε όλα τα μαθήματα του πεδίου στο οποίο ανήκει το εκάστοτε πανεπιστημιακό τμήμα.

Δεν εξηγείται βάσει ποιων κριτηρίων προτείνεται η διακύμανση 80% έως 120%. Η απουσία αιτιολόγησης είναι αναμενόμενη, συνυπολογίζοντας ότι δεν μπορεί να υπάρξει κανένα εκπαιδευτικό ή ακαδημαϊκό κριτήριο, ικανό να δικαιολογήσει τις επιλογές και πρακτικές του υπουργείου Παιδείας και της κυβέρνησης.

- Η Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής στερείται ακαδημαϊκής και εκπαιδευτικής λογικής
- Η κυβέρνηση θέτει **περιορισμούς στην πρόσβαση στα ΑΕΙ**
- Η πρόσβαση στα **κολέγια** δεν προϋποθέτει βάση εισαγωγής, προϋποθέτει δίδακτρα

Στατιστικοί υπολογισμοί

Οι μέσοι όροι στις πανελλαδικές εξετάσεις του 2020 κυμάνθηκαν ως εξής:

1° Πεδίο		2° Πεδίο		3° Πεδίο		4° Πεδίο	
ΝΕΟΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΗ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Γ.Π.	11,73	ΝΕΟΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΗ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Γ.Π.	12,13	ΝΕΟΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΗ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Γ.Π.	12,79	ΝΕΟΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΗ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Γ.Π.	10,08
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	10,19	ΦΥΣΙΚΗ	11,28	ΦΥΣΙΚΗ	10,82	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	6,52
ΙΣΤΟΡΙΑ	10,22	ΧΗΜΕΙΑ	10,11	ΧΗΜΕΙΑ	10,33	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	10,83
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	12,29	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	12,04	ΒΙΟΛΟΓΙΑ	12,58	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	11,86

Μέσος όρος 4 μαθημάτων

11,11	11,4	11,63	9,82
--------------	-------------	--------------	-------------

Αν η ΕΒΕ υπολογιστεί στο 80% τότε προκύπτει ο βαθμός

8,89	9,12	9,3	7,86
-------------	-------------	------------	-------------

Οι τιμές αυτές αφορούν τους υποψήφιους από τα **ημερήσια Γενικά Λύκεια**, δηλαδή το 87% των υποψηφίων, με το ισχύον σύστημα εισαγωγής στα ΑΕΙ. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς, ακόμα και αν όλα τα πανεπιστημιακά τμήματα επιλέξουν το χαμηλό όριο της ΕΒΕ (80%), με βάση τα στατιστικά δεδομένα των μορίων που συνέλεξαν οι υποψήφιοι το 2020, το 2021 **δε θα εισαχθούν** (προσεγγιστικά):

- **1° πεδίο:** 7.686 υποψήφιοι - δηλαδή το **36%**
- **2° πεδίο:** 4.653 υποψήφιοι - δηλαδή το **31%**
- **3° πεδίο:** 3.424 υποψήφιοι - δηλαδή το **31%**
- **4° πεδίο:** 8.739 υποψήφιοι - δηλαδή το **37%**

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η κυβερνητική πρόταση οδηγεί σε **υπερδιπλασιασμό** των μη-εισακτέων

«Ευνοϊκό» σενάριο (80%)

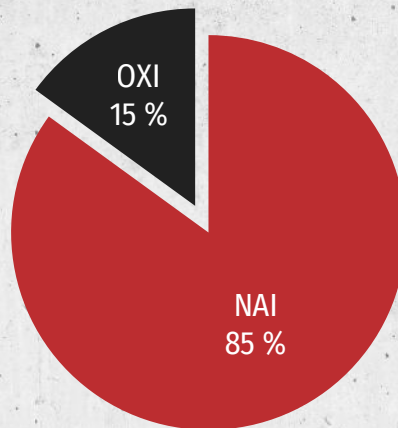
2020

- 71.159 υποψήφιοι
- 60.840 εισακτέοι
- εισαγωγή **85%**

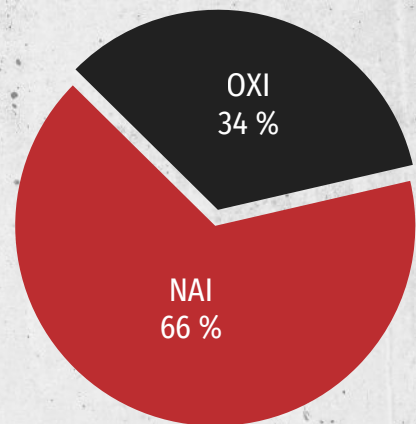
2021

- 46.657 εισακτέοι
- εισαγωγή **66%**

2020

2021

Μείωση εισακτέων κατά **23%** σε σχέση με το 2020

Το 2020, από τους 71.159 υποψήφιους δεν εισήχθησαν σε ΑΕΙ οι 10.319 (15%). Με το προτεινόμενο σχέδιο, το 2021 **δε θα εισαχθούν 24.502 (34%)** υποψήφιοι - σύμφωνα με το ευνοϊκό σενάριο (συντελεστής 0,8) ή **34.070 (52%)** - σύμφωνα με το μέτριο σενάριο (συντελεστής 1,0).

«Μέτριο» σενάριο (100%)

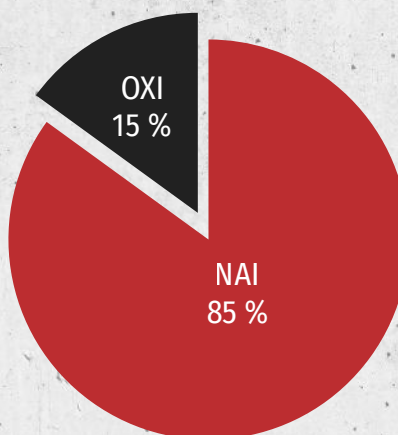
2020

- 71.159 υποψήφιοι
- 60.840 εισακτέοι
- εισαγωγή **85%**

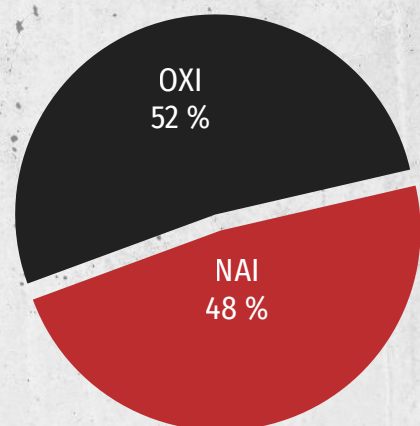
2021

- 37.089 εισακτέοι
- εισαγωγή **48%**

2020

2021

Μείωση εισακτέων κατά **40%** σε σχέση με το 2020

Ημερήσια ΕΠΑΛ & εσπερινά ΓΕΛ και ΕΠΑΛ

Ρυθμίσεις με σκληρό ταξικό πρόσημο

Το σχέδιο νόμου προβλέπει κοινούς συντελεστές ΕΒΕ για τους υποψήφιους που φοιτούν σε ημερήσια Γενικά και Επαγγελματικά Λύκεια, και κοινή ΕΒΕ σε εσπερινά και ημερήσια.

- Οι κοινοί συντελεστές για αποφοίτους ΓΕΛ και ΕΠΑΛ αναμένεται να πλήξουν τους υποψήφιους των ΕΠΑΛ, οι οποίοι έχουν παράλληλο σύστημα εισαγωγής με δικές τους βάσεις και αριθμό θέσεων.
- Η θεσμοθέτηση κοινής βάσης (ΕΒΕ) ημερησίων και εσπερινών Λυκείων (ΓΕΛ και ΕΠΑΛ αντίστοιχα) θα αποκλείσει τους **απόφοιτους των εσπερινών** από την τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι οποίοι συνήθως είναι εργαζόμενοι μαθητές.

Επιπτώσεις από τη μείωση εισακτέων

Η εφαρμογή του προτεινόμενου συστήματος εισαγωγής θα έχει μια σειρά από επιπτώσεις στα ΑΕΙ, στα τμήματα, στις περιφέρειες και στις πόλεις που αυτά εδρεύουν. Η συγκεκριμένη εκτίμηση στηρίζεται στα στοιχεία του 2020 που έχει δημοσιεύσει το υπουργείο Παιδείας για τις εξετάσεις των υποψηφίων από τα ημερήσια Γενικά Λύκεια. Επίσης στηρίζεται στην υπόθεση πως η καθοριζόμενη με υπουργική απόφαση για κάθε έτος ΕΒΕ είναι η χαμηλότερη δυνατή (συντελεστής 0,8).

Υπενθυμίζεται πως σύμφωνα με το νομοσχέδιο, αν σε ένα πανεπιστημιακό τμήμα εισέρχονται υποψήφιοι από δύο ή περισσότερα πεδία, ως ΕΒΕ λαμβάνεται υπόψη η μικρότερη τιμή από αυτές που προκύπτουν για τα δύο ή περισσότερα πεδία.

139

Τμήματα και εισαγωγικές
κατευθύνσεις θα έχουν απώλειες

*σε σύνολο 418

6

Τμήματα δε θα έχουν καθόλου
εισακτέους

*σε σύνολο 139

ΙΔΡΥΜΑ	Αριθμός τμημάτων με μείωση εισακτέων	Συνολικός αριθμός τμημάτων
ΑΠΘ	8	41
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	3	9
Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδας	15	31
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	6	20
ΕΚΠΑ	8	41
Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο	10	11
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	7	10
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	14	18
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	3	26
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	13	22
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	13	35
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	5	23
Πανεπιστήμιο Κρήτης	6	16
Πανεπιστήμιο Πατρών	12	35
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	10	22
Πολυτεχνείο Κρήτης	2	5
ΑΣΠΑΙΤΕ	4	4

17 ΑΕΙ

από τα 24 έχουν απώλειες

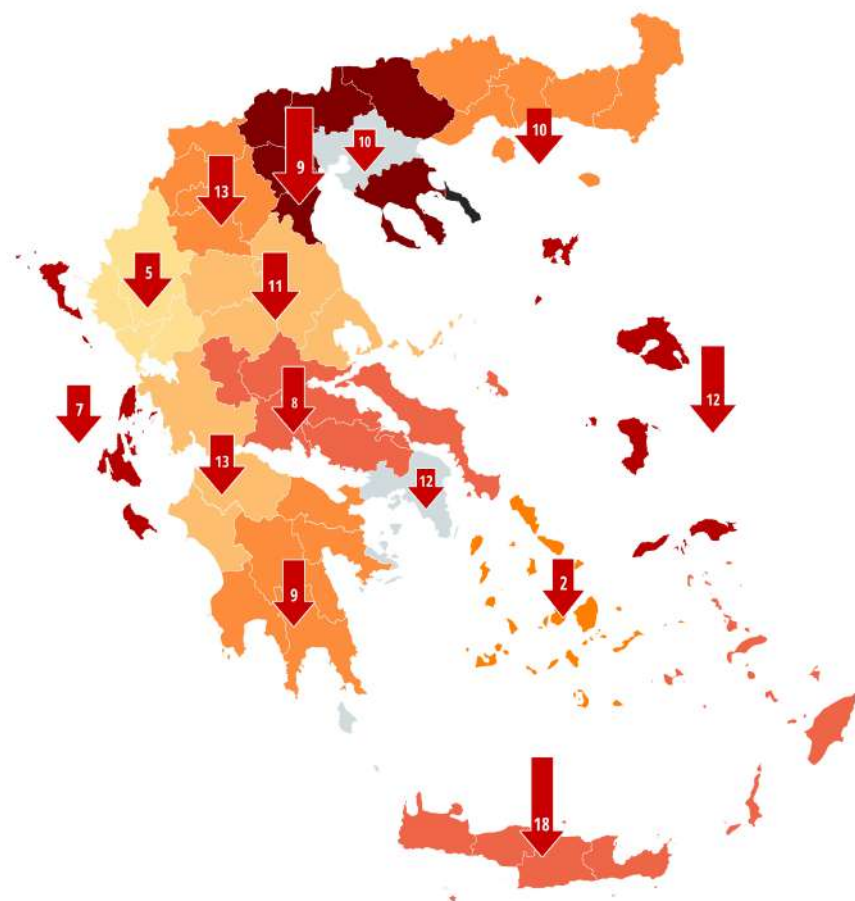
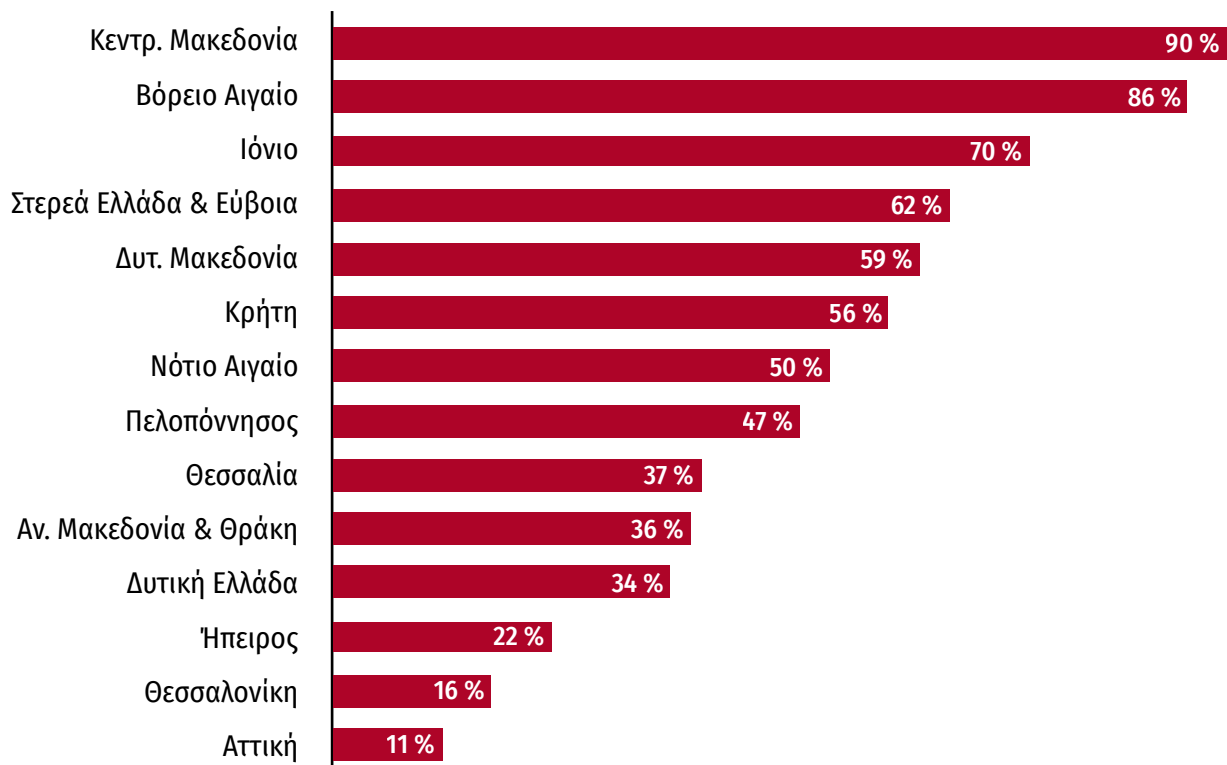
50

πόλεις χάνουν φοιτητές

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Τμήματα ανά πόλη	
Αττική	Αθήνα	12
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Καβάλα	3
	Διδυμότειχο	1
	Ορεστιάδα	2
	Κομοτηνή	3
	Ξάνθη	1
Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκη	10
	Δράμα	2
	Σέρρες	5
	Κιλκίς	1
	Κατερίνη	1
Δυτική Μακεδονία	Καστοριά	3
	Φλώρινα	1
	Κοζάνη	6
	Γρεβενά	2
	Πτολεμαΐδα	1
Θεσσαλία	Λάρισα	6
	Καρδίτσα	3
	Βόλος	2
Στερεά Ελλάδα & Εύβοια	Λαμία	2
	Θήβα	1
	Καρπενήσι	1
	Άμφισσα	1
	Ψαχνά	3

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Τμήματα ανά πόλη	
Ήπειρος	Αρτα	2
	Πρέβεζα	2
	Ιωάννινα	1
Ιόνιο	Κέρκυρα	4
	Αργοστόλι	2
	Ζάκυνθος	1
Κρήτη	Ηράκλειο	9
	Αγ. Νικόλαος	1
	Χανιά	3
	Ρέθυμνο	4
	Σητεία	1
Βόρειο Αιγαίο	Μυτιλήνη	5
	Χίος	3
	Λήμνος	1
	Σάμος	3
Νότιο Αιγαίο	Ρόδος	1
	Σύρος	1
Πελοπόννησος	Τρίπολη	2
	Καλαμάτα	3
	Ναύπλιο	2
	Σπάρτη	2
Δυτική Ελλάδα	Πάτρα	4
	Μεσολόγγι	3
	Αγρίνιο	4
	Αμαλιάδα	1
	Πύργος	1

Ποσοστό τμημάτων που θα υποστούν απώλειες ανά Περιφέρεια

*το μέγεθος του βέλους και ο χρωματισμός είναι ανάλογος του ποσοστού Τμημάτων που έχουν μείωση

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Το προτεινόμενο σύστημα εισαγωγής στα ΑΕΙ αναμένεται να έχει αρνητικές συνέπειες σε διάφορα επίπεδα. Κύρια χαρακτηριστικά είναι η συρρίκνωση του Ενιαίου Χάρτη Ανώτατης Εκπαίδευσης & Έρευνας, η ένταση των ανισοτήτων και των αποκλεισμών στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, η ανακατεύθυνση χιλιάδων υποψηφίων σε αμφιβόλου ποιότητας και κοστοβόρες λύσεις που προσφέρουν τα ιδιωτικά κολέγια, όπως και η αποδυνάμωση των περιφερειακών ιδρυμάτων, με ότι αυτό συνεπάγεται για τις τοπικές κοινωνίες και οικονομίες.

- ~ 30% περιορισμός των φοιτητών στα ΑΕΙ
- Αύξηση της **μαθητικής διαρροής στο Λύκειο** και μείωση των αποφοίτων λόγω της δυσκολίας εισαγωγής στα ΑΕΙ και της εφαρμογής της **Τράπεζας Θεμάτων**
- Αύξηση της φοίτησης σε **φροντιστήρια** και των σχετικών οικογενειακών δαπανών
- **Πλήρης** ακύρωση του μορφωτικού ρόλου του λυκείου για όλες τις τάξεις
- **Μείωση της χρηματοδότησης των Πανεπιστημίων** δεδομένου ότι πλέον συνδέεται με τον αριθμό των φοιτητών
- **Κλείσιμο και συγχώνευση Τμημάτων** - μείωση ερευνητικού έργου & **αύξηση της «διαρροής εγκεφάλων»**
- Ανακατεύθυνση σπουδαστών στα **ιδιωτικά κολλέγια** και επιπλέον οικονομική επιβάρυνση των οικογενειών λόγω των διδασκτρων
- **Περιορισμός της αναπτυξιακής συνεισφοράς των περιφερειακών Πανεπιστημίων**, ειδικά στην επαρχία όπου τα Πανεπιστήμια συνεισφέρουν με μελέτες, έργα και επενδύσεις
- Περιορισμός της **πολιτιστικής συνεισφοράς** των ακαδημαϊκών κοινοτήτων στην επαρχία
- Σημαντικές αρνητικές συνέπειες στις **τοπικές οικονομίες**